

Code No. 4911

Roll No. ....

SET : D

**D. El. Ed. 1st Year (Fresh)
Exam., July - 2019**

Proficiency in Punjabi Language

पंजाबी भाषा में प्रवीणता

(Course Code : DE-110)

[New Curriculum]

(Only for Fresh Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।

4911/(Set : D)

P. T. O.

- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।
- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।

यूनिट - पहिला

1. ਜੀਭ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਵਰਗ ਹਨ : 1
- (ੳ) ਇੱਕ
- (ਅ) ਦੋ
- (ੲ) ਤਿੰਨ
- (ਸ) ਚਾਰ

2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ : 1
(ੳ) ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ
(ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ
(ੲ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ
(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦੁੱਤ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ : 1
(ੳ) ਅੱਧਕ ਦੀ
(ਅ) ਬਿੰਦੀ ਦੀ
(ੲ) ਟਿੱਪੀ ਦੀ
(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਰਧ ਸ੍ਰੀ ਕਿੰਨੇ ਹਨ : 1
(ੳ) ਇਕ
(ਅ) ਦੋ
(ੲ) ਪੰਜ
(ਸ) ਸੱਤ
5. ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। 3
6. ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਵਿਆਕਰਣ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੱਤ ਹੈ : 1
(ੳ) ਵਾਕ (ਅ) ਧਾਤੂ
(ੲ) ਸ਼ਬਦ (ਸ) ਉਪਵਾਕ
8. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾਤ ਹੈ : 1
(ੳ) ਕੁਦਰਤ ਦੀ
(ਅ) ਸਮਾਜ ਦੀ
(ੲ) ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ
(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
9. ਵਾਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3
10. ਸੂਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਵਿਚ ਲੇ ਮੂਲ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 5

ਜਾਂ

ਨਾਂਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ : 1
(ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਪੰਜ
(ੲ) ਛੇ (ਸ) ਦਸ

12. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਏ : 1
(ੳ) 1530 (ਅ) 1536
(ੲ) 1539 (ਸ) 1540
13. ਕਿਸ ਸੂਫੀ ਰਚਨਾਕਾਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ : 1
(ੳ) ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ
(ਅ) ਸਾਈ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ
(ੲ) ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ
(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
14. ਕਿਸ ਕਿੱਸਾ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ 'ਹੀਰ' ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਈ : 1
(ੳ) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
(ਅ) ਦਮੋਦਰ
(ੲ) ਮੁਕਬਲ
(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
15. 'ਆਜਾ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ' ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ : 1
(ੳ) ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ
(ਅ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
(ੲ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ
(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

16. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਉਪਰ ਇੱਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਬੋਲਚਾਲ ਵਿਚ ਰਚਨਾ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਰੂਪ ਆਉਂਦਾ ਹੈ : 1

- (ੳ) ਲਿਖਤ ਰੂਪ
- (ਅ) ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ
- (ੲ) ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ
- (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

18. ਨਿਬੰਧ ਰਚਨਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ : 1

- (ੳ) ਇਕ
- (ਅ) ਦੋ
- (ੲ) ਤਿੰਨ
- (ਸ) ਚਾਰ

19. ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਕੇਮ ਕਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੂਪ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ : 1

- (ੳ) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਦੁਆਰਾ
- (ਅ) ਮੌਖਿਕ ਰੂਪ ਦੁਆਰਾ
- (ੲ) ਵਾਚਨ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ
- (ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

20. ਨਿਬੰਧ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਪਰਆਇਵਾਚੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ : 1

(ੳ) ਲੈਟਰ (Letter)

(ਅ) ਪੋਇਟਰੀ (Poetry)

(ੲ) ਐਸੇ (Essay)

(ਸ) ਆਰਟੀਕਲ (Article)

21. ਲਿਖਤ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ
ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3
